

תקנות שימור הקרקע, התש"ך-1960

בתוקף סמכותי לפי סעיף 2 לפקודת סחף-קרקע (מניעה), 1941 (להלן - הפקודה), והסעיפים 14(א) ו-2(ד) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות (תיקונים: התשכ"ב, התשכ"ט)

- בתקנות אלה -
"המנהל" - מנהל האגף לשימור-קרקע וניקוז במשרד החקלאות או מי שהוסמך לכך על ידיו;
"עיבוד" - לרבות כריתה, עקירה, שריפה וסילוק של כל צמח, בין שהוא נטוע ובין שהוא גידול-בר;
"מפעל שימור-קרקע" - כל תעלה, סוללה, מדרג, מבנה, מפל, מעביר-מים, צינור, גדר, רצועת-עשב, פס-בידוד, שדרת-עצים, בריכה, סכר, בור וכל מיתקן או סידור אחר, שתכליתם -
(1) למנוע נזק הנגרם לקרקע ולגידולי-קרקע על ידי סחף או משטר-מים לקוי בקרקע בין שהם תוצאה מגורמי-טבע או מעיבוד או מרעיה או מסיבות אחרות; או
(2) לתקן נזק שנגרם בעבר לקרקע או לגידולי-קרקע כאמור בפיסקה (1);
"עבודת-פיתוח" - התקנת סדרי-השקאה, נטיעת עצי-פרי ועצי-סרק, סידור דרכי-שדה, הכשרת קרקע לעיבוד, יישורה, סתימת ערוצים והסדרתם, וכל פעולה שתכליתה טיוב הקרקע, לרבות גידור שטחי-מרעה;
"תכנית כללית" - תכנית כללית לביצוע מפעלי שימור הקרקע באזור מסויים;
"תכנית מפורטת" - תכנית הקובעת הוראות מפורטות לביצוע מעשי של מפעל שימור הקרקע או של עבודות הפיתוח;
"בעל" - לגבי הקרקע - לרבות המחזיק בה;
"ביצוע מפעל שימור-קרקע" - לרבות כל שינוי בו.

- ק"ת 1007, התש"ך (22.4.1960), עמ' 1036.
תיקונים:
ק"ת 1267, התשכ"ב (15.2.1962), עמ' 1341;
ק"ת 2435, התשכ"ט (21.8.1969), עמ' 2055;
ק"ת 4379, התשמ"ב (9.7.1982), עמ' 1292.

אכרזה על אזור מיוחד (תיקון התשכ"ט)

- תחומי רשויות הניקוז שפורטו בתוספת כפי שצויינו בחיקוק שלצד כל אחת מהן מוכרזים כאזורים מיוחדים לצורך סעיף 2 לפקודה (להלן - האזור המיוחד).

הסדר של עיבוד ומרעה

- המנהל רשאי, בהודעה שתפורסם בדרך הנראית לו, לתת הוראות בדבר אופן עיבוד קרקע בתחום האזור המיוחד, רעיית צאן, בקר או חיות-בית אחרות בו (להלן - בהמות) והעברתם באותו תחום, וכן לאסור לגמרי פעולה מהפעולות האמורות בשטח מסויים שבאזור.

ביצוע מפעלי שימור הקרקע

- לא יבצע אדם בתחום אזור מיוחד מפעל שימור-קרקע או עבודת-פיתוח אלא לפי תכנית מפורטת שאושרה על ידי המנהל.

הקמת רשות שימור הקרקע (תיקון התשכ"ט)

- רשות מרשויות הניקוז שפורטו בתוספת רשאית, באישור שר החקלאות, למנות לתחומה, כפי שצויין בתוספת, רשות שימור-קרקע (להלן - רשות-שימור) וכן ראש רשות השימור.

תפקידי רשות השימור וסמכויותיה (תיקון התשכ"ט)

- תפקידי רשות השימור ליזום, לסייע ולפקח על הקמת מפעלי שימור-קרקע בתחומה ועל החזקתם, והיא רשאית, באישור המנהל, לבצע מפעלי שימור-קרקע שנכללו בתכנית הכללית בשטחים שבתחום רשות הניקוז.

תכנית כללית

(תיקון התשכ"ט)

- רשות-שימור רשאית להכין תכנית כוללת לביצוע מפעלי שימור הקרקע לכל תחומה או לחלק ממנו.

פרטי תכנית כללית

- בתכנית כללית יצויינו -
(1) תיאור תחום התכנית;
(2) פירוט מפעלי שימור-קרקע שהתכנית מחייבת אותם;
(3) אומדן ההשקעות ודרך מימוןן;
(4) הוראות בדבר עיבוד-קרקע ורעיית-בהמות בשטחים מסויימים בתחום התכנית.

פרסום תכנית כללית (תיקון התשכ"ט)

9. תכנית כללית שהוכנה על ידי רשות-שימור תונח במשרדי רשות השימור ובמקומות אחרים שתורה, וכל המעוניין רשאי לעיין בתכנית ללא-תשלום בכל עת סבירה. הודעה על הנחת התכנית תפורסם ברשימות ותוצג במקום בולט על פני משרדי רשות השימור או בסמוך להם וכן תפורסם בדרכים אחרות שרשות השימור תקבע.

התנגדות לתכנית (תיקון התשכ"ט)

10. כל המעוניין בקרקע, בבנין, או בנכסים אחרים העלולים להיפגע על ידי תכנית כללית שהונחה כאמור בתקנה 9 רשאי להגיש התנגדות לרשות השימור תוך 20 יום מיום פרסום ההודעה על הנחתה.

העברת התכנית לרשות הניקוז (תיקון התשכ"ט)

11. בתום המועד להגשת התנגדויות תעביר רשות השימור את התכנית וההתנגדויות שהוגשו בצירוף הערות שלה לרשות הניקוז שמינתה את רשות השימור.

אישור תכנית כללית (תיקון התשכ"ט)

12. רשות הניקוז רשאית לאשר את התכנית שהוגשה לה, בשינויים או בלי שינויים או לסרב לאשרה.

דחיית התנגדות (תיקון התשכ"ט)

13. לא תידחה התנגדות שהוגשה לפי תקנה 10, אלא לאחר שניתנה למתנגד הזדמנות להשמיע טענותיו לפני רשות הניקוז או מי שנתמנה לכך על ידיה.

חילוקי דעות (תיקון התשכ"ט)

14. לא תאשר רשות הניקוז את התכנית אלא לאחר שהביאה אותה לפני המנהל והוא רשאי להתנגד לתכנית או לפרט מפרטיה. נתגלעו חילוקי-דעות בין רשות הניקוז לבין המנהל, יכריע בהם שר החקלאות.

פרסום תכנית שאושרה (תיקון התשכ"ט)

15. הודעה על אישורה של תכנית תפורסם על ידי רשות השימור ברשימות. תחילתה של התכנית היא ביום פרסום ההודעה או ביום מאוחר יותר שנקבע בה. תכנית שאושרה תונח לעיון בדרך שנקבעה בתקנה 9.

שינוי תכנית כללית (תיקון התשכ"ט)

16. רשות-שימור רשאית להביא שינויים בתכנית כללית שאושרה. דין שינוי תכנית, לענין התקנות 8 עד 15, כדין התכנית עצמה, ובלבד שהוראות התקנות 9, 10 ו-13 לא יחולו על שינוי תכנית שאין בה כדי לפגוע בזכויות.

תחולת הוראות בתחום תכנית כללית (תיקון התשכ"ט)

17. מיום תחילתה של תכנית כללית יחולו בתחומה הוראות אלה:

- (1) לא יבצע אדם מפעל שימור הקרקע או עבודת-פיתוח אלא אם הרשות אישרה בכתב שהמפעל או העבודה הם בהתאם לתכנית. הוראה זו אינה באה לגרוע מהוראות תקנה 4;
- (2) לא יעבד אדם קרקע ולא ירעה בה אלא בהתאם להוראות התכנית. בתחום התכנית לא יחולו הוראות תקנה 3;
- (3) בעל קרקע שבתחומה נמצא מפעל שימור-קרקע שהוקם לפי תכנית לא יקים מבנה או מיתקן, ולא יטע עצים ולא יעביר דרך במרחק של פחות מ-20 מטר מהמפעל אלא באישור מוקדם בכתב של רשות השימור.

עבודות טעונות פיקוח (תיקון התשכ"ט)

18. רשות-שימור רשאית, באישור המנהל, להכריז כי ביצוע סוגים מסוייגים של מפעלי שימור-קרקע בתחום רשות השימור טעון פיקוח כאמור בתקנה 20.

פרסום האכרזה (תיקון התשכ"ט)

19. האכרזה לפי תקנה 18 תוצג במקום בולט על פני משרדי רשות השימור ותפורסם בדרכים אחרות שרשות השימור תורה.

פיקוח על ידי מפקח

20. לא יבצע אדם מפעל שימור הקרקע שהאכרזה כאמור בתקנה 18 חלה עליו אלא בפיקוח מפקח שהוסמך לפי תקנה 21.

הסמכת מפקחים (תיקון התשכ"ט)

21. רשות-שימור רשאית להסמיך אדם כמפקח לאחר שהוכיח, להנחת-דעתה, את הכשרתו המקצועית בפעולות שימור-קרקע.

ביצוע פיקוח (תיקון התשכ"ט)

22. מפקח יבצע את הפיקוח לפי תקנה 20 בהתאם להוראות רשות השימור.

ביטול הסמכה (תיקון התשכ"ט)
23. רשות השימור רשאית, לפי שיקול-דעתה, לבטל הסמכתו של מפקח.

הוראות הרשות לבעל קרקע (תיקון התשכ"ט)
24. גרמו עיבוד או רעייה בקרקע מסויימת בתחום תכנית כללית או משטר-מים לקוי באותה קרקע נזק-סחיפה בקרקעות שכנות או נזק למפעל שימור-קרקע שהוקם לפי התכנית או מנעו העיבוד או הרעייה או משטר-מים הלקוי כאמור ביצוע מפעל שימור הקרקע בהתאם לתכנית, רשאית רשות השימור, באישור רשות הניקוז ובאישור המנהל, בצו בכתב לחייב בעל אותה קרקע לבצע בה מפעל שימור-קרקע תוך מועד שיקבע בצו, וכן לאסור על בעל אותה קרקע לבצע בה עבודות-פיתוח בכלל או אלה שיפורשו בצו.

ביצוע המפעל על חשבון החייב (תיקון התשכ"ט)
25. לא ביצע בעל הקרקע את מפעל שימור הקרקע תוך המועד שנקבע בצו כאמור בתקנה 24, רשאית רשות השימור, לאחר מתן התראה בכתב, לבצע את המפעל על חשבון החייב.

סילוק על חשבון החייב (תיקון התשכ"ט)
26. ביצע בעל הקרקע עבודות-פיתוח שלא בהתאם להוראות הצו שניתן כאמור בתקנה 24, רשאית רשות השימור לצוות עליו לסלק את הנעשה; לא קיים בעל הקרקע אחרי הוראות צו הסילוק, רשאית רשות השימור, לאחר מתן התראה בכתב, לבצע את הדרוש על חשבון החייב.

החזקת מפעלי שימור הקרקע
27. המחזיק במפעל שימור-קרקע שהוקם לפי תכנית כללית או לפי צו שניתן בהתאם להוראות תקנה 24 חייב להחזיק במצב טוב ותקין.

הוראות למחזיק (תיקון התשכ"ט)
28. רשות השימור רשאית להורות למחזיק כאמור בתקנה 27 לעשות פעולה הדרושה, לדעתה, לקיים החובה המוטלת עליו לפי אותה תקנה.

ביצוע במקום המחזיק (תיקון התשכ"ט)
29. לא ביצע החייב את הפעולה כאמור בתקנה 28 תוך המועד שנקבע בהוראה, רשאית רשות השימור לבצע את הפעולה על חשבון החייב.

פגיעה במפעל שימור קרקע (תיקון התשכ"ב)
29א. לא יפגע אדם ולא יעשה כל דבר העלול לפגוע בשלמות מפעל שימור-קרקע שהוקם לפי תקנות אלה.

תכנית פעולה (תיקון התשכ"ט)
30. רשות-שימור תערוך בראשית כל שנה תכנית-פעולה לאותה שנה ותגישה לאישור המנהל.

תסקיר (תיקון התשכ"ט)
31. רשות-שימור חייבת להגיש לנציב אחת לשנה תסקיר על פעולותיה והתקדמותה בביצוע תכנית כללית וכן למסור לו כל ידיעה שתידרש בקשר עם פעולותיה.

סמכות כניסה (תיקון התשכ"ט)
32. הנציב, ראש רשות השימור וכל אדם המורשה לכך על ידיהם רשאי להיכנס לכל שטח באזור מיוחד לשם פיקוח על קיום הוראות תקנות אלה או לשם ביצוע כל תפקיד מתפקידיהם לפי תקנות אלה, לרבות עריכת חקירות ומדידות.

עונשים (תיקון התשכ"ט)
33. העובר על תקנות אלה או על הוראה שניתנה על פיהן, דינו - מאסר ששה חדשים או קנס 500 לירות או שני הענשים כאחד.

הוראות מעבר (תיקון התשכ"ט)
34. המנהל רשאי, בהודעה שתפורסם ברשומות, לאשר כל תכנית לביצוע מפעלי שימור הקרקע שהוכנה לפני תחילתן של תקנות אלה ושתחומה נכלל בתחום רשות השימור ומיום האישור יראו אותה כאילו הוכנה וקיבלה תוקף לפי הוראות תקנות אלה. כל מפעל שימור-קרקע שהוקם לפני תחילתן של תקנות אלה לפי תכנית שאושרה על ידי הנציב שהקמתו לפי התכנית אושרה בכתב על ידי רשות השימור, יראוהו כאילו הוקם לפי תקנות אלה.

ביטול

35.תקנות שימור הקרקע, התשי"ז-1956 - בטלות.

השם

36.לתקנות אלה ייקרא "תקנות שימור הקרקע, התש"ך-1960".

(תיקון החשמ"ב)

תוספת

רשות ניקוז גלבוץ
רשות ניקוז נחל אלכסנדר
רשות ניקוז נחל פולג
רשות ניקוז נחל לכיש
רשות ניקוז בקעת בית-שאן
רשות ניקוז עמק הירדן
רשות ניקוז הגליל התחתון
רשות ניקוז מטה-יהודה
רשות ניקוז כנרת
רשות ניקוז נחל קישון
רשות ניקוז הגליל המערבי
רשות ניקוז נעמן
רשות ניקוז עמק זבולון
רשות ניקוז חוף הכרמל
רשות ניקוז נחל תנינים
רשות ניקוז נחל חדרה
רשות ניקוז יובלי הירקון
רשות ניקוז אילון שורק
רשות ניקוז אבטח שקמה
רשות ניקוז בשור

צו הניקוז וההגנה מפני שטפונות (הקמת
רשות-ניקוז), התש"ך-1960.

א' בניסן התש"ך (29 במרס 1960)
משה דיין

שר החקלאות